

Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників «Трансформація земельних відносин до ринкових умов господарювання»

5 лютого 2009 року на базі нашого університету відбулися збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників північно-східного регіону.

До північно-східного регіону входять Полтавська, Сумська, Харківська та Чернігівська області. Регіон концентрує біля 20% сільськогосподарських угідь, виробляє 27% зерна, 25% - цукрового буряка, 22% - соняшнику, 24% - картоплі. Це типовий для України регіон, де функціонує 6,7 тис. підприємств, у тому числі 4 тис. фермерських господарств.

У роботі конгресу взяли участь 66 осіб, із них 36 докторів наук і професорів, заступник Голови облвиконкому Тітов М.І., заступник начальника Головного управління облдержадміністрації Дядюшкіна Т.Г., Голова Харківської обласної асоціації сільгосптоваровиробників Герой України Криворучко А.Т. З доповідями виступили академік Саблук Т.П., професор Федоров М.Н.

Земельний ринок сільськогосподарських угідь охоплює такі операції: купівля-продаж, здача ділянок в оренду, обмін, застава, компенсація при вилученні земель для державних і суспільних потреб.

На Конгресі підкреслювалося, що земельний ринок повинен функціонувати в умовах жорсткого обмеження його свободи, про що свідчить досвід країн із розвинутою ринковою економікою. Законодавчо визначено, що використання земель сільськогосподарського призначення для інших цілей не допускається. Вирішальна роль належить і належатиме інституційному регулюванню, встановленому законодавчо. Одночасно має бути вироблена чітка система обмежень на ринку землі, що пов'язана з її багатофункціональністю. Разом із головною економічною функцією по-

силиюється роль соціальної та екологічної функцій, які стають все більш значущими.

Розвиток ринку землі зв'язується з активізацією інвестиційних процесів в аграрному секторі, притоці капіталів. Проте вирішення виробничих завдань — техніка, добрива, пальне, насіння, інновації виявляється недостатнім, якщо на селі не будуть створені умови близькі до міських. Потрібна фінансова підтримка державою та інвесторами програм соціального розвитку села, інакше завтра там буде нікому працювати, а ринок землі опиниться з високим ступенем ризику втрати капіталів.

Земельна реформа в Україні привела до кардинальних змін у структурі власності на землю, створила умови для організації різних форм виробництва. Разом з тим регіональні

збори відмічають необхідність більшого впливу науки на формування умов як поліпшення використання землі, так і включення її в економічний обіг. Справа в тому, що якісний стан земельного фонду погіршується, його використання потребує поліпшення відповідно вимог екології і територій.

Основними причинами недостатньої віддачі сільськогосподарських земель є безгосподарне становлення до землі, недостатність інвестицій, відхід державних органів від проблем аграрного сектору, недостатність і недосконалість техніки, порушення сівозміг, галузевої структури, що привело до знищення тваринництва, не використання органічних добрив. Залишаються недосконалими методи економічного впливу на використання земель в умовах ринку.